

LISTA PITANJA

za pismeni dio stručnog testiranja kandidata za članstvo u izornoj komisiji osnovne izborne jedinice u BiH

OBLAST 1: NADLEŽNOSTI IZBORNIH KOMISIJA I BIRAČKIH ODBORA

Pitanje 1: Obuka osoblja Centra za birački spisak u nadležnosti je?

- a) Izborne komisije osnovne izborne jedinice u BiH,
- b) Nadležnog općinskog organa u saradnji s izbornom komisijom osnovne izborne jedinice u BiH,
- c) **Nadležnog općinskog organa u saradnji s izbornom komisijom osnovne izborne jedinice u BiH, a posebne specijalističke obuke vrši Centralna izborna komisija BiH u saradnji s izbornom komisijom.**

Pitanje 2: U slučaju da zaposleniku Centra za birački spisak prestane radni odnos, imenovanje zaposlenika Centra za birački spisak vrši se na način da:

- a) Izborna komisija imenuje osobu sa izbornim iskustvom,
- b) **Nadležni općinski organ imenuje zaposlenika u skladu sa sistematizacijom,**
- c) Izborna komisija imenuje osobu na osnovu javnog poziva.

Pitanje 3: Općinsko vijeće/skupština općine je izvršila promjenu naziva ulice. Koja je uloga Centra za birački spisak u datoj situaciji:

- a) da odluku o promjeni naziva ulice odmah po usvajanju dostavi izornoj komisiji,
- b) da odluku o promjeni naziva ulica dostavi izornoj komisiji nakon objave u službenom glasniku,
- c) **da izvrši provjeru u aplikaciji za vođenje Centralnog biračkog spiska i po pojavi nove nepridružene ulice dostavi izvještaj o biračima iz ulice koji nemaju pridruženo biračko mjesto izornoj komisiji, za potrebe pridruživanja ulice odgovarajućem biračkom mjestu.**

Pitanje 4: Centar za birački spisak podnosi izvještaj:

- a) jednom mjesečno izornoj komisiji;
- b) jednom godišnje organu nadležnom za uspostavu Centra za birački spisak;
- c) **jednom sedmično Centralnoj izornoj komisiji BiH putem izborne komisije.**

Pitanje 5: Nakon raspisivanja izbora od strane Centralne izborne komisije BiH, izborna komisija je obavezna putem sredstava javnog informisanja, internet-stranice izborne komisije informisati birače o:

- a) datumu održavanja izbora kao i nivoima za koje se provode izbori,
- b) **roku, načinu i mjestu gdje raseljena lica mogu podnijeti zahtjev za promjenu biračke opcije,**

c) lokacijama biračkih mjesta na kojima birači mogu ostvariti svoje biračko pravo.

Pitanje 6: Izborna komisija obavještava birače i javnost da će Privremeni birački spisak biti izložen u periodu od 120 do 90 dana prije dana održavanja izbora, kao i:

- a) o važnosti da birači provjere svoje biračko pravo kao i o načinu ispravki pogreški u biračkom spisku,
- b) o mjestima na kojima će Privremeni birački spisak biti izložen na uvid javnosti kako bi zainteresirani birači mogli izvršiti provjeru svojih podataka i o načinu ispravki pogreški kod nadležnog organa,**
- c) o brojevima i nazivima biračkih mjesta za predstojeće izbore.

Pitanje 7: Birački odbor je prilikom uređenja biračkog mjesta, dan prije održavanja izbora, uočio da se u krugu od 50 metara nalazi bilbord sa reklamnim materijalom jedne političke stranke, te je obavijestio izbornu komisiju jer nije u mogućnosti ukloniti navedeni plakat. Izborna komisija će:

- a) otići na lice mjesta i pokušati da ukloni bilbord. Ukoliko ne uspije, bilbord će ostati na mjestu iz objektivnih razloga,
- b) obavijestiti kompaniju koja je vlasnik bilborda da ukloni propagandni materijal političke stranke,
- c) obavijestiti kompaniju koja je vlasnik bilborda da ukloni propagandni materijal političke stranke; ukoliko kompanija nije u mogućnosti, angažovat će službu za komunalne poslove da prekrije navedeni propagandni materijal.**

Pitanje 8: Birački odbor je izornoj komisiji nakon završenog brojanja donio izborni materijal koji je kompletno upakovan u jednu vreću. Izborna komisija će postupiti na sljedeći način:

- a) primiti zapisnički izborni materijal i odmah odrediti članove izborne komisije koji će prepakovati izborni materijal, u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi izbora,
- b) neće primiti izborni materijal, odnosno pozvat će kompletan birački odbor da dođe u sjedište izborne komisije. Obezbijedit će prostor za rad tog biračkog odbora, posmatrača i narediti biračkom odboru da upakuje izborni materijal u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi izbora,**
- c) izborna komisija će narediti predsjedniku biračkog odbora da prepakuje izborni materijal u prostoru u kojem se vrši predaja izbornog materijala.

Pitanje 9: Izborna komisija nakon zatvaranja biračkih mjesta dobija informaciju od jednog posmatrača na biračkom mjestu da birački odbor nepravilno broji glasačke listiće. Izborna komisija će postupiti na sljedeći način:

- a) posmatrača će obavijestiti da traži pojašnjenje od predsjednika biračkog odbora, a nakon toga da unese primjedbu u Zapisnik o radu biračkog odbora dio Z6 i da njegova politička partija u propisanom vremenu podnese zahtjev za ponovno brojanje glasačkih listića Centralnoj izornoj komisiji BiH,**
- b) otići će na biračko mjesto, razrješiti predsjednika i članove biračkog odbora, a njihovim zamjenicima narediti da ponovno prebroje glasačke listiće svih nivoa koje je birački odbor dotad prebrojao,
- c) nakon što birački odbor dostavi izborni materijal izornoj komisiji, podnijet će zahtjev za dobivanje naredbe o ponovnom brojanju glasačkih listića Centralnoj izornoj komisiji BiH kako bi se ispravila greška koju je načinio birački odbor prilikom brojanja.

Pitanje 10: Posmatrača nevladine organizacije akredituje i izdaje mu bedž:

- a) Centralna izborna komisija BiH, a bedž mu izdaje izborna komisija nakon dostavljanja odluke od Centralne izborne komisije BiH,
- b) Centralna izborna komisija BiH,
- c) izborna komisija.

Pitanje 11: Izborna komisija objedinjuje izborne rezultate na sljedeći način:

- a) unosom izbornih rezultata sa zelenih kopija u aplikaciju za unos izbornih rezultata JIIS BiH sa svih redovnih biračkih mjesta
- b) unosom izbornih rezultata sa originalnih obrazaca i brojanjem glasačkih listića mobilnih timova,
- c) unosom izbornih rezultata sa originalnih obrazaca i brojanjem glasačkih listića sa biračkog mjesta za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima.

Pitanje 12: Izborna komisija vrši obilazak birača koji su vezani za svoje domove zbog starosti, bolesti ili invaliditeta prema sljedećem redoslijedu:

- a) prema planu obilaska birača, koji je sačinila izborna komisija u saradnji s Centrom za birački spisak, radi prijedloga upisa u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje putem mobilnog tima,
- b) prema redoslijedu imena i prezimena birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska;
- c) izborna komisija ne vrši obilazak birača, nego sačinjava prijedlog upisa u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje putem mobilnog tima na osnovu raspoložive dokumentacije

Pitanje 13: Dan prije održavanja izbora, prilikom predaje izbornog materijala, 5 članova biračkog odbora ispred jednog političkog subjekta je izjavilo izornoj komisiji da odustaju od članstva u biračkom odboru (navodeći opravdane razloge). Izborna komisija na rezervnom spisku nema više imenovanih lica, a također, utvrdila je da taj politički subjekt ima na listi svojih prijedloga još 5 lica koja nisu imenovana. Izborna komisija će:

- a) umjesto članova biračkog odbora koji su odustali od rada imenovati lica sa liste prijedloga političkog subjekta koja nisu imenovana za članova biračkog odbora,
- b) imenovati njihove zamjenike za članove biračkog odbora,
- c) imenovati zamjenike članova biračkog odbora sa nekih drugih biračkih mjesta koji su bili prijedlog tog političkog subjekta.

Pitanje 14: Izborna komisija od Centralne izborne komisije BiH prilikom preuzimanja glasačkih listića vodi računa o tome:

- a) da li su kutije sa glasačkim listićima ispravno upakovane i da li se u istim nalazi propisani broj glasačkih listića,
- b) da li su kutije sa glasačkim listićima ispravno upakovane i da li su sve kutije sa glasačkim listićima predate,
- c) da li je broj glasačkih listića za svako biračko mjesto tačan s obzirom na broj propisan Pravilnikom o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini.

Pitanje 15: Izborna komisija predaje izborni materijal:

- a) predsjedniku i svim članovima biračkog odbora,
- b) predsjedniku biračkog odbora,
- c) sekretarima mjesne zajednice i koordinatorima izborne komisije koji su zaduženi da izborni materijal predaju biračkim odborima sat prije otvaranja biračkog mjesta.

Pitanje 16: Izborna komisija predaje izborni materijal biračkom odboru:

- a) najkasnije sat vremena prije otvaranja biračkih mjesta,
- b) odmah nakon prijema izbornog materijala od Centralne izborne komisije BiH i provjere istog,
- c) dan prije održavanja izbora, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta.

Pitanje 17: Da li izborna komisija osnovne izborne jedinice može podnijeti zahtjev za ponovno brojanje?

- a) Da, na biračkom mjestu u njenoj općini
- b) Ne, samo politički subjekti mogu podnijeti zahtjev
- c) ne, samo politički subjekti i birači mogu podnijeti zahtjev

OBLAST 2: PROVEDBA IZBORA I ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA

Pitanje 1: Izborna komisija obavještava birače koji imaju status raseljenog lica da:

- a) u periodu od dana raspisivanja izbora do 75. prije dana održavanja izbora se mogu prijaviti za glasanje,
- b) u periodu od dana raspisivanja izbora do 75. dana prije dana održavanja izbora mogu odrediti ili promijeniti biračku opciju u nadležnom Centru za birački spisak (glasanje za općinu boravišta ili općinu prebivališta iz 1991. godine), podnošenjem zahtjeva za promjenu biračke opcije,**
- c) u periodu od dana raspisivanja izbora do 75. dana prije dana održavanja izbora mogu odrediti ili promijeniti biračku opciju u nadležnoj izbornoj komisiji (glasanje za općinu boravišta ili općinu prebivališta iz 1991. godine), podnošenjem zahtjeva za promjenu biračke opcije.

Pitanje 2: Centar za birački spisak izdaje potvrdu biraču koji je:

- a) upisan u Centralni birački spisak, a njegovo ime se ne nalazi ni na jednom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, kako bi ostvario svoje biračko pravo na biračkom mjestu za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima,**
- b) upisan u Centralni birački spisak, a njegovo ime se nalazi na izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje putem pošte, kako bi ostvario svoje biračko pravo na biračkom mjestu za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima,
- c) je upisan u Centralni birački spisak, a birač ima status raseljenog lica i podnio je zahtjev za promjenu biračke opcije, te će na biračkom mjestu za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima glasati za osnovnu izbornu jedinicu prema svojoj biračkoj opciji.

Pitanje 3: Izbornu komisiju je usmeno obavijestio birač o smrti člana porodice u inostranstvu i da je potrebno podatke ukloniti iz Centralnog biračkog spiska. Izborna komisija će postupiti na sljedeći način:

- a) od birača tražiti dostavu izvoda iz Matične knjige umrlih kako bi Centar za birački spisak mogao obavijestiti Centralnu izbornu komisiju BiH da u rubriku za potpis pored imena tog birača stavi oznaku *,
- b) izdati nalog Centru za birački spisak da u rubriku za potpis pored imena birača stavi oznaku *,
- c) uputiti birača na proceduru prijave smrti nadležnom organu**

Pitanje 4: Zahtjev na obrascu PBO2 za promjenu biračke opcije podnosi:

- a) raseljeno lice sa zahtjevom za promjenu biračke opcije u Centru za birački spisak,
- b) birač koji je upisan za glasanje izvan BiH, a prije zaključenja Centralnog biračkog spiska podnosi zahtjev Centru za birački spisak za promjenu biračke opcije radi ažuriranja promjena u odgovarajućem izvodu iz Centralnog biračkog spiska,**
- c) nadležni organ koji ovim putem dostavlja podatke o biraču koji je vezan za svoj dom zbog starosti, bolesti ili invalidnosti i koji će svoje biračko pravo ostvariti putem mobilnog tima.

Pitanje 5: Na biračkom mjestu 131A501 (pri čemu je 131 pripadajući kod općine, A oznaka entiteta, a 501 oznaka biračkog mjesta za glasanje u odsustvu) glasaju:

- a) birači koji su upisani na izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje izvan BiH, a na dan održavanja izbora se zateknu u zemlji,

b) redovni birači koji se ne nalaze na zaključenom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, a posjeduju važeći identifikacioni dokument iz člana 5.12 Izbornog zakona BiH i potvrdu o mjestu prebivališta, odnosno dokaz o entitetskom državljanstvu za glasanje u Brčko distriktu BiH,

c) raseljena lica kod kojih se osnovna izborna jedinica za koju glasaju razlikuje od osnovne izborne jedinice trenutnog boravišta.

Pitanje 6: Na biračkom mjestu 104B001 (pri čemu je 104 pripadajući kod općine, B oznaka entiteta, a 001 redni broj biračkog mjesta) glasaju:

a) birači koji glasaju za osnovnu izbornu jedinicu trenutnog prebivališta/boravišta,

b) redovni birači koji se ne nalaze na zaključenom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, a posjeduju važeći identifikacioni dokument iz člana 5.12 Izbornog zakona BiH i potvrdu o mjestu prebivališta, odnosno dokaz o entitetskom državljanstvu za glasanje u Brčko distriktu BiH,

c) raseljena lica kod kojih se osnovna izborna jedinica za koju glasaju razlikuje od osnovne izborne jedinice trenutnog boravišta.

Pitanje 7: Na biračkom mjestu 079A001NNN (pri čemu je 079 pripadajući kod općine, A oznaka entiteta, 001 redni broj biračkog mjesta, a oznaka biračkog mjesta za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima) glasaju:

a) birači koji glasaju za osnovnu izbornu jedinicu trenutnog prebivališta/boravišta i birači koji su upisani na izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje izvan BiH a na dan održavanja izbora zateknu se u zemlji kao i redovni birači koji se ne nalaze na zaključenom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, a posjeduju važeći identifikacioni dokument iz člana 5.12 Izbornog zakona BiH i potvrdu o mjestu prebivališta, odnosno dokaz o entitetskom državljanstvu za glasanje u Brčko distriktu BiH,

b) birači koji glasaju za osnovnu izbornu jedinicu trenutnog prebivališta/boravišta i raseljena lica kod kojih se osnovna izborna jedinica za koju glasaju razlikuje od osnovne izborne jedinice trenutnog boravišta,

c) birači koji glasaju za osnovnu izbornu jedinicu trenutnog prebivališta/boravišta, raseljena lica kod kojih se osnovna izborna jedinica za koju glasaju razlikuje od osnovne izborne jedinice trenutnog boravišta i birači koji su upisani na izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje izvan BiH, a na dan održavanja izbora zateknu se u zemlji.

Pitanje 8: Koja su biračka mjesta 045A001A, 045A001B i 045A001C:

a) biračka mjesta na kojima glasaju birači u odsustvu i to na 045A001A za općine u Federaciji BiH, na 045A001B za općine u Republici Srpskoj i na 045A001C za Brčko distrikt BiH,

b) biračka mjesta koja su dobijena podjelom biračkog mjesta 045A001 iz razloga jer nije izvršena numeracija brojeva ulice ili naseljenog mjesta, odnosno svi kućni brojevi su označeni sa bb

c) 045A001A je redovno biračko mjesto u Federaciji BiH, 045A001B je redovno biračko mjesto u Republici Srpskoj i 045 A001C je redovno biračko mjesto u Brčko distriktu BiH.

Pitanje 9: Izborna komisija treba izmijeniti lokaciju redovnog biračkog mjesta zbog neuslovnosti. Izborna komisija je u mogućnosti odrediti lokaciju koja je u blizini prethodne lokacije biračkog mjesta, ali prostor je u privatnom objektu, na prvom spratu. Alternativa je prostor u osnovnoj školi u prizemlju koja je 800 metara udaljenija. Koja lokacija je pogodnija za biračko mjesto?

a) lokaciju privatnog objekta jer se nalazi u blizini lokacije na kojoj je već bilo biračko mjesto, kako birači ne bi imali problem dolaska na biračko mjesto,

- b) lokaciju u osnovnoj školi jer za taj prostor ne postoji naknada, dok se prostor u privatnom objektu plaća,
- c) prostor u osnovnoj školi jer je uslovniji za rad biračkog odbora i uslovniji za pristup birača s invaliditetom.**

Pitanje 10: Birač je uputio zahtjev izbornoj komisiji da mu se promijeni biračko mjesto jer on glasa na biračkom mjestu 025, a njegova supruga glasa na biračkom mjestu 035. Izborna komisija će u tom slučaju postupiti na sljedeći način:

- a) postupit će u skladu sa članom 9. Uputstva o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta,
- b) obavijestit će birača da je potrebno da promijeni svoju adresu prebivališta, jer supruga i on imaju prijavljene različite adrese prebivališta, a biračka mjesta se formiraju dodjelom ulica i kućnih brojeva biračkim mjestima,**
- c) Naložit će Centru za birački spisak da biraču promijeni biračko mjesto na kojem glasa i odredi mu biračko mjesto na kojem glasa njegova supruga.

Pitanje 11: Izborna komisija je nakon isteka roka za dostavu prijedloga za članove biračkih odbora od strane političkih subjekata uočila da je jedan politički subjekt dostavio u prijedlogu za člana biračkog odbora lice koje je završilo srednju školu, a koje je gluhonijemo. Izborna komisija će u tom slučaju:

- a) imenovati navedeno lice, ukoliko ima prijavljeno prebivalište u toj općini, s obzirom da ispunjava zakonom propisane uslove,**
- b) neće imenovati navedeno lice, s obzirom da fizički nije u mogućnosti obavljati sve utvrđene zadatke člana biračkog odbora i zahtijevat će od političkog subjekta dostavu zamjene za predloženo lice,
- c) neće imenovati navedeno lice, s obzirom da fizički nije u mogućnosti obavljati sve utvrđene zadatke člana biračkog odbora i ne posjeduje propisanu stručnu spremu za člana biračkog odbora.

Pitanje 12: Izornoj komisiji je nakon imenovanja lica na rezervni spisak politički subjekt dostavio prigovor u kojem se navodi da su određena lica na rezervnom spisku aktivisti jednog političkog subjekta, te su dostavljeni dokazi o aktivnostima i promociji na društvenim mrežama. Izborna komisija će postupiti na sljedeći način:

- a) Izborna komisija će odbaciti prigovor,
- b) izborna komisija će nakon provjere navoda i dokaza, ukoliko se utvrdi osnovanost, razriješiti imenovana lica sa rezervnog spiska,**
- c) izborna komisija će od imenovanih lica tražiti da se izjasne po navodima prigovora i postupiti u skladu sa izjašnjenjem imenovanih lica.

Pitanje 13: Šta je kombinovano biračko mjesto?:

- a) Kombinovano biračko mjesto je spoj dva ili tri biračka mjesta (redovno biračko mjesto, biračko mjesto za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima, biračko mjesto za glasanje u odsustvu) za koje je nadležan jedan birački odbor**
- b) Kombinovano biračko mjesto je spoj dva biračka mjesta (isključivo biračko mjesto za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima i biračko mjesto za glasanje u odsustvu) za koje je nadležan jedan birački odbor
- c) ne postoji mogućnost kombinovanog biračkog mjesta

Pitanje 14: Politički subjekt dostavlja prigovor na imenovanje biračkih odbora:

- a) izbornoj komisiji u roku od 2 dana nakon prijema rješenja o imenovanju članova biračkih odbora,
- b) izbornoj komisiji u roku od 72 sata nakon prijema rješenja o imenovanju članova biračkih odbora,**
- c) Centralnoj izbornoj komisiji u roku od 24 sata nakon prijema rješenja o imenovanju članova biračkih odbora.

Pitanje 15: Izborna komisija imenuje članove biračkog odbora na pozicije za koje politički subjekti nisu dostavili svoje prijedloge na sljedeći način:

- a) sa rezervnog spiska,**
- b) iz reda kandidata drugih političkih subjekata koji su dostavili više kandidata od predviđenog broja,
- c) iz evidencija članova biračkih odbora sa prethodnih izbora.

Pitanje 16: Osjetljivi izborni materijal je:

- a) glasački listići, izvod iz Centralnog biračkog spiska i svi obrasci koje vodi birački odbor,**
- b) glasački listići, plakati i oznake zabrana,
- c) izvod iz Centralnog biračkog spiska, plakati oznake zabrana.

Pitanje 17: Plakat Izgled glasačkog listića, koji sadrži nazive političkih subjekata i kandidata identične kao na glasačkom listiću tog izbornog nivoa, spada u vrstu izbornog materijala:

- a) osjetljivi izborni materijal,
- b) ne spada u grupu izbornog materijala,
- c) neosjetljivi izborni materijal.**

Pitanje 18: Šta je Centralni birački spisak?

- a) Centralni birački spisak je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo u skladu s ovim zakonom i formira se, vodi i koristi za potrebe organizacije i provođenja izbora u skladu sa zakonom, za provođenje referenduma, za provođenje opoziva izabranog funkcionera i izbore organa lokalne samouprave u skladu sa zakonom.**
- b) Centralni birački spisak je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo i važeći lični dokument
- c) Centralni birački spisak je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo u skladu s ovim zakonom i formira se, vodi i koristi isključivo za potrebe organizacije i provođenja izbora

Pitanje 19: Predsjednik biračkog odbora na izborni dan je obavijestio izbornu komisiju o propustu na biračkom mjestu - član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića „prema navodu jednog posmatrača“ nije stavljao otisak štambilja i potpis na glasačke listiće jednog nivoa i svoju primjedbu je upisao u Zapisnik o radu biračkog odbora u dio Z6. Izborna komisija će:

- a) odmah obavijestiti predsjednika biračkog odbora da pozove zamjenika člana biračkog odbora koji mijenja tog člana, a tog člana odmah udaljiti sa biračkog mjesta,
- b) obavijestiti Centralnu izbornu komisiju BiH o navedenom propustu ne poduzimajući ništa i naredit će predsjedniku biračkog odbora da u nastavku rada prati rad tog člana biračkog odbora,
- c) izborna komisija će otići na biračko mjesto i utvrditi tačnost navedene primjedbe u Zapisniku o radu biračkog odbora. Ukoliko drugi posmatrači i članovi biračkog odbora potvrde tačnost navedene**

primjedbe, zahtijevat će od predsjednika biračkog odbora da promijeni ulogu tog člana biračkog odbora, a ulogu izdavanja glasačkih listića će preuzeti dotadašnji kontrolor glasačke kutije. Ukoliko o navedenoj primjedbi drugi posmatrači i članovi biračkog odbora izraze sumnju u tačnost, reći će predsjedniku da nastave dalje rad sa istim zaduženjima, ali da se poveća pažnja pri provođenju aktivnosti.

Pitanje 20: Nakon otvaranja biračkog mjesta izbornu komisiju je nazvao posmatrač sa tog biračkog mjesta i obavijestio da je predsjednik u glasačku kutiju ubacio određeni broj glasačkih listića prije nego što ju je zapečatio. Izborna komisija će postupiti na sljedeći način:

- a) odmah otići na biračko mjesto i utvrditi činjenično stanje. Ukoliko se nakon provjere utvrdi da među neiskorištenim glasačkim listićima ima manje glasačkih listića koji su ubačeni u glasačku kutiju i koji se vide golim okom, odmah prekinuti rad biračkog odbora i zatvoriti biračko mjesto za dalje glasanje, o čemu će obavijestiti Centralnu izbornu komisiju BiH,
- b) obavijestiti Centralnu izbornu komisiju BiH o navedenoj informaciji i tražiti od Centralne izborne komisije BiH dozvolu da zatvori biračko mjesto,
- c) odmah otići na biračko mjesto i utvrditi činjenično stanje. Ukoliko se nakon provjere utvrdi da među neiskorištenim glasačkim listićima ima manje glasačkih listića koji su ubačeni u glasačku kutiju i koji se vide golim okom, razriješiti kompletan birački odbor i na njihova mjesta postaviti njihove zamjenike. Napraviti zapisnik o svim dešavanjima koji će se proslijediti Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Pitanje 21: Birački odbor je utvrdio izborne rezultate. U obrascima za Zbirne rezultate tog nivoa upisano je da je kandidat jedne političke stranke osvojio 150 glasova, a politička stranka je osvojila također 150 glasova. Izborna komisija će u navedenom slučaju postupiti na sljedeći način:

- a) neće poduzimati aktivnosti jer aplikacija za unos izbornih rezultata ne pokazuje nepravilnost; kandidat može osvojiti glasova koliko je osvojila politička stranka,
- b) pozvati birački odbor i zahtijevati da provjere da li na svim glasačkim listićima te političke stranke su birači označili tog kandidata,
- c) podnijeti zahtjev Centralnoj izbornoj komisiji BiH za izdavanje naredbe za otvaranje zaštitne vreće sa tim glasačkim listićima, a kako bi se izvršila provjera tačnosti upisanog rezultata od strane biračkog odbora.

Pitanje 22: Ko može uložiti prigovor izbornoj komisiji?

- a) Birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno ovim zakonom povrijeđeno, može uložiti prigovor izbornoj komisiji, osim ako Izbornim zakonom BiH nije drugačije određeno,
- b) prigovor u izbornom procesu se može uložiti samo Centralnoj izbornoj komisiji BiH
- c) Samo politički subjekt čije je pravo ustanovljeno ovim zakonom povrijeđeno, može izbornoj komisiji uložiti prigovor

Pitanje 23: Na koji način se podnosi prigovor izbornoj komisiji?

- a) Prigovor se podnosi na obrascu koji propiše Centralna izborna komisija BiH ili putem elektronske aplikacije
- b) Prigovor se podnosi isključivo pisanim putem, preporučenom poštom
- c) Prigovor izbornoj komisiji nije dopušten

Pitanje 24: Na koji način se podnosi prijava birača koji privremeno žive u inostranstvu za glasanje izvan Bosne i Hercegovine?

- a) Prijava se podnosi putem e-maila, putem pošte ili lično u prostorijama Centralne izborne komisije BiH
- b) Prijava se podnosi isključivo pisanim putem, preporučenom poštom
- c) **Prijava se podnosi isključivo elektronski, putem online portala Centralne izborne komisije BiH „e-izbori“ - servisa za elektronsku prijavu birača za glasanje izvan BiH**

Pitanje 25: Na koji način se podnosi prijava političkih subjekata, kandidata i kandidatskih listi za ovjeru za učešće na izborima u Bosni i Hercegovini?

- a) Prijava se podnosi dostavom originalne dokumentacije u prostorijama Centralne izborne komisije BiH, uz sačinjavanje zapisnika
- b) Prijava se podnosi preporučenom poštom
- c) **Prijava se podnosi elektronski, putem online portala Centralne izborne komisije BiH „e-izbori“, uz ličnu dostavu originalne dokumentacije nakon završenog unosa podataka prijave**

Pitanje 26: Na koji način se podnosi obrazac izjave o imovinskom stanju izabраниh članova organa vlasti u Bosni i Hercegovini?

- a) **Popunjeni obrazac izjave o imovinskom stanju se dostavlja u elektronskoj formi, putem online portala Centralne izborne komisije BiH „e-izbori -aplikacije za imovinske kartone, a odštampan i potpisan primjerak imovinskog kartona iz aplikacije dostavlja se Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine putem pošte**
- b) Popunjeni obrazac izjave o imovinskom stanju se dostavlja preporučenom poštom
- c) Popunjeni obrazac izjave o imovinskom stanju se može dostaviti lično, poštom, e-mailom

OBLAST 3: PLANIRANJE AKTIVNOSTI I BUDŽET

Pitanje 1: Izborna komisija 125 dana prije dana održavanja izbora, donosi plan izlaganja Privremenog biračkog spiska kojim se definiše:

- a) da će Privremeni birački spisak biti izložen od 125 do 95 dana prije dana održavanja izbora na zvaničnoj internet-stranici izborne komisije, u Centru za birački spisak i na lokacijama biračkih mjesta,
- b) da će Privremeni birački spisak biti izložen od 125 do 90 dana prije dana održavanja izbora u Centru za birački spisak,
- c) da će Privremeni birački spisak biti objavljen od 120 do 90 dana prije dana održavanja izbora na pogodan način (internet-stranica izborne komisije, oglasna ploča općine/grada, u Centru za birački spisak, mjesnim zajednicama, na lokacijama biračkih mjesta i sl.) radi primjerenog obavještanja javnosti i raseljenih lica o biračkom pravu.

Pitanje 2: Izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji će glasati putem mobilnog tima izrađuje:

- a) Centar za birački spisak za birače koji su vezani za svoje domove i ustanove, na osnovu podataka dobivenih od nadležnog organa zaduženog za vođenje podataka o navedenim licima,
- b) Centralna izborna komisija BiH na osnovu dostavljenog spiska i prateće dokumentacije od strane izborne komisije, na kojem su evidentirani birači koji su vezani za svoj dom zbog starosti, bolesti i invaliditeta i spiska birača koji su vezani za ustanove,
- c) Izborna komisija za birače koji su vezani za svoje domove i ustanove, na osnovu podataka dobivenih od nadležnog organa koji vode podatke o navedenim licima.

Pitanje 3: Izborna komisija određuje biračka mjesta:

- a) najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora, a lokacije određuje najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora,
- b) najkasnije 45 dana prije dana održavanja izbora, a lokacije određuje najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora,
- c) najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora, a lokacije objavljuje najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora

Pitanje 4: Može li izborna komisija formirati redovno biračko mjesto na kojem će biti 2.500 birača i ako može pod kojim uslovima:

- a) ne, jer na redovnim biračkim mjestima u pravilu može da bude 800 birača a maksimalno 1.000,
- b) ne jer se dodjelom naseljenih mjesta i kućnih brojeva birači uvijek mogu rasporediti na više biračkih mjesta,
- c) da, u slučaju da nije izvršena numeracija brojeva ulice ili naseljenog mjesta, odnosno svi kućni brojevi su označeni sa bb, formiraju se podijeljena biračka mjesta sa istom oznakom biračkog mjesta i dodatnim slovima abecede (A,B..).

Pitanje 5: Da bi izborna komisija jednu ulicu koja broji više od 1.000 birača raspodijelila na više biračkih mjesta Centar za birački spisak treba dostaviti izvještaj koji sadrži:

- a) broj birača, koji imaju prijavljeno prebivalište u toj ulici, a čije ime počinje sa istim slovom za sva slova abecede,

- b) imena i prezimena birača u toj ulici,
- c) broj birača kompletne ulice sa svim kućnim brojevima u toj ulici.

Pitanje 6: Izborna komisija je iz opravdanih razloga promijenila lokaciju biračkog mjesta, na lokaciju udaljenu 500 metara od prethodnog. Birače će o izmjeni obavijestiti na sljedeći način:

- a) obavijestiti će birače putem lokalne radio-stanice o izmjeni lokacije biračkog mjesta,
- b) na internet-stranici izborne komisije će biti dostupno obavještenje o izmjeni lokacije biračkog mjesta,
- c) postaviti će plakate na svim mjestima dozvoljenim za postavljanje plakata u naseljenom mjestu i ulici u kojoj je izvršena promjena lokacije biračkog mjesta; postaviti će obavještenje na zid zgrade na kojoj je bilo biračko mjesto prije izmjene lokacije; obavještenje će biti dostupno na lokalnoj radio-stanici i na internet- stranici izborne komisije.

Pitanje 7: Automobil za mobilni tim obezbjeđuje:

- a) Centralna izborna komisija BiH za opće izbore, a izborna komisija za lokalne izbore,
- b) grad/općina,
- c) izborna komisija.

Pitanje 8: Zamjenika predsjednika izborne komisije imenuje:

- a) općinsko vijeće/skupština opštine uz saglasnost Centralne izborne komisije BiH,
- b) izborna komisija,
- c) zamjenik predsjednika izborne komisije nije propisan Izbornim zakonom BiH, a izborna komisija u svom poslovniku može propisati način zamjene predsjednika izborne komisije u slučaju njegovog odsustva.

Pitanje 9: Pojam sredstva za provedbu izbora podrazumijeva:

- a) Svi resursi neophodni za provedbu izbora
- b) Sredstva za provedbu izbora su sredstva za materijalne troškove i sredstva za naknade za rad organa za provođenje izbora.
- c) sredstva za opremu biračkih mjesta i sredstva za naknade članova biračkih odbora

Pitanje 10: Ko raspolaže sredstvima za vršenje ovlaštenja i provedbu izbora u okviru odobrenog budžeta općine/grada?:

- a) Sredstvima za vršenje ovlaštenja i provođenje izbora samostalno raspolaže u okviru odobrenog budžeta izborna komisija, koja je ovlaštena odrediti način korištenja sredstava i provoditi nadzor nad njihovom raspodjelom i korištenjem.
- b) Nadležni organ uprave
- c) Centralna izborna komisija BiH

OBLAST 4: ETIČKI KODEKS ORGANA ZA PROVEDBU IZBORA I POSLOVNIK O RADU IZBORNIH KOMISIJA

Pitanje 1: Cilj Etičkog kodeksa organa za provođenje izbora u Bosni i Hercegovini je sljedeći:

- a) da promoviše ulogu i ugled organa za provođenje izbora u vršenju poslova iz njihove nadležnosti
- b) da spriječi izborne nepravilnosti,
- c) da upozna članove organa za provođenje izbora sa njihovim izbornim aktivnostima.

Pitanje 2: Šta od navedenog nije dozvoljeno članovima organa za provođenje izbora u smislu Etičkog kodeksa organa za provođenje izbora u Bosni i Hercegovini?

- a) imati redovno radno mjesto za vrijeme mandatnog perioda,
- b) **zloupotrebljavati položaj u organima za provođenje izbora radi lične koristi ili koristi pojedine političke stranke ili kandidata,**
- c) davati javne izjave u toku izbornog procesa kojima je cilj upoznavanje javnosti sa aktivnostima organa za provođenje izbora.

Pitanje 3: Šta je od navedenog dužnost članova organa za provođenje izbora u smislu Etičkog kodeksa organa za provođenje izbora u Bosni i Hercegovini?

- a) redovni radni odnos staviti u mirovanje za vrijeme mandatnog perioda,
- b) **ponašati se u skladu s odredbama Kodeksa, poduzimati određene radnje i mjere, odnosno održavati se od onih radnji koje su zabranjene,**
- c) zaprimati prijave političkih subjekata za učešće na izborima

Pitanje 4: Kako se osigurava javnost rada izborne komisije?

- a) rad izborne komisije nije javan,
- b) rad izborne komisije nije javan, ali izborna komisija daje obavještenje za javnost nakon sjednice
- c) **obavještavanjem javnosti o održavanju sjednice izborne komisije, na web-stranici izborne komisije ili općine**

Pitanje 5: Na koji način izborna komisija obavještava Centralnu izbornu komisiju BiH o svom radu?

- a) izborna komisija nije obavezna obavještavati Centralnu izbornu komisiju BiH,
- b) izborna komisija obavještava Centralnu izbornu komisiju BiH samo o vanrednim slučajevima,
- c) **izborna komisija je obavezna do 31.01. tekuće godine dostaviti Centralnoj izbornoj komisiji BiH izvještaj o radu za prethodnu godinu i najmanje jednom mjesečno izvještavati Centralnu izbornu komisiju BiH elektronskim putem prema utvrđenom obrascu (MIOROLJ)**

Pitanje 6: Šta se regulira Poslovníkom o radu izborne komisije?

- a) izborne aktivnosti i obaveze sa rokovima za izvršenje,
- b) raspodjela dužnosti između predsjednika i članova izborne komisije,
- c) **način sazivanja sjednice, predsjedavanje, utvrđivanje dnevnog reda sjednice, način odlučivanja, održavanje reda na sjednici, vođenje zapisnika i način dostave članovima,**

čuvanje službenih materijala izborne komisije i način arhiviranja i sva druga pitanja u vezi osiguranja efikasnog i zakonitog rada izborne komisije

Pitanje 7: Na koji način se vrši interna raspodjela dužnosti u izbornoj komisiji?

- a) nije potrebna interna raspodjela jer su izborne dužnosti obaveza svih članova,
- b) raspodjela dužnosti između predsjednika i članova izborne komisije se vrši posebnom odlukom, na način da se osigura efikasno i zakonito izvršavanje svih obaveza iz nadležnosti izborne komisije,**
- c) raspodjelu dužnosti vrši Centralna izborna komisija BiH podzakonskim aktom

Napomena: tačan odgovor na pitanje označen je tamnim slovima

Literatura:

1. Izborni zakon BiH (“Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22 i 24/24)
2. Pravilnik o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj: 31/24)
3. Pravilnik o upotrebi i izradi izvoda iz Centralnog biračkog spiska („Službeni glasnik BiH“ broj: 31/24)
4. Poslovnik o radu izborne komisije
5. Uputstvo o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta („Službeni glasnik BiH“ broj: 31/24)
6. Uputstvo o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim izbornim komisijama („Službeni glasnik BiH“ broj: 31/24)
7. Etički kodeks organa za provedbu izbora
8. Uputstvo o načinu rada i izvještavanju izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini broj: 05-1-02-2-622-1/22 od 04.05.2022. godine

(svi dokumenti dostupni su na www.izbori.ba)